

Egyesületi ügyek

A Bányászati Szakosztály vezetőségi ülése

A 2015. december 9-én Budapesten az OMBKE Miko-vinyi tanácstermében tartott ülést *Huszár László*, a szakosztály elnöke vezette.

Az **1. napirendi pontban** *dr. Holoda Attila*, az Aurora Energy Kft. ügyvezető igazgatója tartott átfogó képet nyújtó előadást „A hazai gázellátás aktuális problémái és a palagáz európai lehetőségei” címmel.

2. napirendi pontként néhány, a küldöttgyűlésen át nem adott kitüntetést adott át *dr. Nagy Lajos*, az OMBKE elnöke.

A **3. napirendi pontban** Bóhm Balázs szakosztályi titkár távolléte miatt *Huszár László* adott tájékoztatást az előző vezetőségi ülés (március 16.) óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről.

- március 19-20. Országos Bányászati Konferencia – *Egerszalók*
- március 26-29. Erdélyi Konferencia – *Déva*
- április 1. a Bányászati Munkabizottság megalakulása
- április 10. Emlékezés a „Jó szerencsét” köszöntés elfogadásának alkalmából – *Várpalota*
- április 28. Választmányi ülés – *Budapest*
- május 22. 54. Bányamérő Továbbképző Konferencia – *Zalaegerszeg*
- május 29-30. Bányász-Kohász-Erdész Találkozó – *Eger*
- július 24-25. Szlovák bányavárosok találkozója
- szeptember 3. Központi Bányásznap Ünnepség – *Hajdúszoboszló*
- szeptember 4. Nemzeti Kőbányászati Emlékhely avatás – *Dorog*
- szeptember 11-13. Szalamander – Selmechánya V4-ek (valamint szlovén és osztrák) bányászati egyesületek vezetőinek találkozója
- szeptember 24-25. Bányagépész és bányavillamossági konferencia – *Balatongyörök*
- október 8-9. Nemzetközi Bányászati Konferencia – *Repiska*
- október 10. Bányászati Múzeum 50 éves jubileumi ünnepség – *Salgótarján*
- október 16. Választmányi ülés – *Miskolc*
- november 4. Kunos Endre sírjának koszorúzása – *Káloz*
- november 7-8. Földtudományos Forgatag – *Budapest*
- december 3. FŐCIKK összejövetel
- december 4. Borbála-napi Központi Ünnepség – *Budapest*
- december 4-i hétfőgén: helyi szervezetek, illetve bányásztelepülések megemlékezései

Dr. Nagy Lajos a fentiek kiegészítéseképpen elmondta, hogy egyeztetett *dr. Aradszki András* energiaügyért felelős államtitkárral, aki egyértelműen megfogalmazta a bányászattal kapcsolatos kormányzati szándékot.

A **4. napirendi pontban** *Huszár László* összefoglalta az előző időszak választmányi üléseinek napirendi pontjait. (Lásd BKL Bányászat 2015/3. és 2015/6. szám. – Szerk.)

5. napirendi pont: A helyi szervezetek tevékenysége

Dr. Korompay Péter méltatta az Észak-Dunántúli Nemzetközi Bányászati Klaszter éves tevékenységét. Javasolta, hogy az OMBKE fogja össze az egyedi intézményi kutatásokat, legyenek pályázati gondolatok (kutatások, fejlesztések), lehetőségek keresése a klaszterek felhasználására, továbbá legyen együttműködés az egyesület és a klaszterek között.

Bárony László beszámolt helyi szervezetük fiatalok bevonására, a bányász hagyományok, értékek átadására irányuló tevékenységéről. Elvi döntést sürgetett a befolyt tagdíjak sorsáról, megemlítve a korábbi 30%-os visszatérítést a helyi szervezetekhez.

Huszár László elismerését fejezte ki a helyi szervezetek munkájához a helyi szinten elért anyagi forrasszerzéshez. El-

mondta, hogy a helyi szervezetek számára nincs automatikus 30%-os tagdíjrészesedés, de a korlátozott lehetőségeken belül lehet központi támogatás.

Törő György rövid tájékoztatást adott az egyetemi Lélekharang emlékmű megvalósításával kapcsolatos ügyekről, és megemlítette a 2016. február 13-án Lillafüreden megrendezésre kerülő OMBKE Bált.

Hideg József beszámolt helyi szervezetük által tartott előadássorozatról, melynek keretében bemutatásra került a Mecsekérc Zrt., valamint az uránbányászat jelene, lehetséges jövője. A jövőre 60 éves uránváros pécsi kulturális központ által szervezett jubileumi eseményeibe is bekapcsolódnak.

Podányi Tibor tájékoztatást adott arról, hogy a Bányászat 2015-ben 6 számban 336 oldalon 42 szakkikkel jelenik meg.

Huszár László kérte, hogy a helyi szervezetek 2016. január 31-ig a küldjék meg a 2015. év rövid beszámolóját.

6. napirendi pont: Az OMBKE gazdasági helyzete

Dr. Gagy-Pálffy András ügyvezető igazgató elmondta, hogy a 2015-ös év várhatóan pozitív eredménnyel zárul. Az egyéni tagok 92%-a fizette be eddig a tagdíjat, a vállalati hozzájárulásokból a tervezett szükséges anyagi támogatás megvalósul. Fő támogatók a Mátrai Erőmű, a Mecsekérc Zrt., az Omya Hungária Kft., a Kvarchomok Kft. Új támogatók: a Baunit Kft., a Colas cégcsoport és a Lafarge Cement Kft.

Elmondta, hogy a MOL Nyrt. 3 M Ft-tal csökkentette a BKL Kőolaj és Földgáz lap támogatását, emiatt annak 2016. évi finanszírozása nem biztosított teljes egészében.

Reagálva a 30%-os támogatás kérdésére elmondta, hogy több éve nem jár automatikusan a helyi szervezetek számára ilyen jellegű tagdíj-részesedés. Kihangsúlyozta, hogy a központi támogatás hiánya révén egyetlen helyi rendezvény sem maradt még el. Kiegészítő megoldást jelenthet, ha a szervezetek programjaira támogató alapítványok segítségével pályáznak.

Tájékoztatót adott arról, hogy 2016. június 10-12-e között Csehországban kerül megrendezésre az Európai Knappentag, továbbá, hogy a 2017-ben 125 éves OMBKE jubileumi ünnepség szervezése folyamatban van.

Huszár László a lappal kapcsolatban hozzáfűzte, hogy a BKL Kőolaj finanszírozás csökkenése miatt megoldást jelenthet a BKL Bányászattal minél több közös lapszám megjelenítése, mely a jövő heti választmányi ülésen is napirendre, megbeszélésre kerül.

Törő György megkérdezte, hogy a MOL támogatás áthelyezhető-e a Bányászathoz.

Gagy Pálffy András azt mondta, hogy az a cél, hogy az egyesület gazdálkodjon a lapok pénzügyi keretével, a tagok pedig jussanak több információhoz.

A **7. napirendi pontban** *Huszár László* elnök kérte a helyi szervezeteket, hogy 2016. január 31-ig küldjék el javaslataikat az egyesületi és Borbála-napi kitüntetésekre, és adják meg a 2016-ra tervezett rendezvények listáját az igényelt költségek megjelölésével, hogy a jövő évi költségvetésben tervezhető legyen.

A tagdíjfizetéssel kapcsolatban elmondta, hogy a december 1-i állapot szerint még 106 egyéni tagdíjbefizetés elmaradás van, akiknek felszólító levél került kiküldésre.

Tájékoztatta a vezetőséget, hogy tagdíjmérséklési kérelemmel élt a Tapolcai Helyi Szervezet egy tagja, amit a vezetőség elfogadott.

Végezetül megköszönte a tagság, a helyi szervezetek 2015. évi munkáját. A közelgő ünnepekre tekintettel kellemes ünnepeket, és 2015-höz hasonló tartalmú, színvonalú egyesületi életet kívánt 2016-ra is.

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

**A Kőolaj-, Földgáz-és Vízbányászati Szakosztály
vezetőségének évvértékelő ülése
(Budapest, 2015. december 14.)**

A szakosztály vezetőségének évről-évre ülésein a megjelent vezetőségi tagokat (*Barabás László, Boncz László, Csath Béla, Dallos Ferencné, Gábrisné Konrád Anikó, Horányi István, Jármai Gábor, Nagy Gábor, id. Ósz Árpád, Tóth János*), az OMBKE ügyvezető igazgatóját, *dr. Gagyi Pálffy Andrást* és főtítkárát *Kőrösi Tamást*, a MONTAN-PRESS Kft. ügyvezető igazgatóját, *Tóth Andrásné* és *Palásthy Györgyöt*, az SPE Magyarországi Tagozat elnökét *Molnár Zsolt* szakosztályelnök üdvözölte, majd egy perces néma felállással tisztelegtünk elhunyt tagjaink és kollégáink (*dr. Árpási Miklós, Balogh Alajos, Bogenrieder Frigyes, dr. Csákvári Dénes, Hajdú Lajos, Hoznek István, Jánossy Klára, dr. Kovács István, Lányi Tibor, Sinóros-Szabó Lóránt, dr. Somfai Attila, dr. Szarka Zoltán, dr. Székényi Imre, Szilágyi Imre, Tóth András*) emlékének.

Szakosztályelnökünk megnyitójában röviden összefoglalta az iparág, illetőleg a szakosztály 2015. évi fontosabb történéseit – kitérve a szénhidrogén bányászat jubileumaira, hagyományápolási és szakmai tevékenységünkre – és utalt az elkövetkezendő évi feladatainkra, köztük több évfordulóra (MOL 25., szakosztály 75 éves, CH-mezők termelésbe állítása, szakmai oktatási intézmények, SPE MT megalakulása), szakmai konferenciák rendezésére.

Ezt követően felkérte a szakosztály és a helyi szervezetek, szakcsoportok vezetőit beszámolójuk megtartására, illetőleg az írásban leadott beszámolók kiegészítésére.

1. A szakosztály 2015. évi tevékenysége Nagy Gábor szakosztálytitkár:

Taglétszámunk: A 2015. január 1-ei taglétszámunk 336 fő-ről 333 fő-re csökkent a sajnálatos elhalálozások miatt.

Pénzügyi helyzet: Egyéni tagdíjak befizetése 98%-os lett a felhívásaink hatására. *A pártoló tagjainktól kapott összegek – az előző évhez viszonyítva is – jelentősen csökkentek* (összesen: 4,3 M Ft-ra). (Egyesületi és szakosztályi vezetőinknek fel kell keresni az eddigi pártoló tagjainkat a további támogatások érdekében).

BKL Kőolaj és Földgáz lap megjelentetéséhez a MOL Nyrt.-től a korábbiaknál jóval kevesebb összeget kaptunk, így ebből a keretből egy közös és 4 saját számot tudtunk megjelentetni, 3 számmal kevesebbet az előző évinél. Lapunk fennmaradása érdekében felvetődött a BKL Bányászat és BKL Kőolaj lapok összevonása, vagy több közös szám megjelentetése, melyről további egyeztetések szükségesek.

Gazdálkodásunk "0" szaldós.

Kiegészítés id. Ósz Árpádtól: A MOL Nyrt.-től 6,2 M Ft támogatást kaptunk (jubileumi rendezvényekre és lapfinanszírozásra). Ez jóval kevesebb az előző évinél (különösen a BKL lap tekintetében). Meg kell keresni az újonnan alakult, vagy átalakult olajipari cégeket a szakosztályi munka támogatása érdekében. Egyeztetni kellene:

- a szakosztály részére 2015. évben befolyt támogatásból az OMBKE központi költségvetésében visszamaradt összegről, valamint az egyesületi közös kiadásokból a szakosztályra kiterhelt összeg nagyságáról is.
- a szaklapok összevont megjelentetésének feltételeiről, módjáról (a figyelembe veendő szempontokra vonatkozó javaslatát leadta a vezetőségnek).

2. Beszámoló az egyesületi bizottságokban végzett munkáról:

Tóth János, a Történeti Bizottság elnöke a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum tevékenységéről, gyűjteményének gyarapodásáról, a múzeum keretében működő Papp Simon Népfőiskola Tagozat rendezvényeiről, az iparági ünnepi események rendezésében való közreműködésről szólt. Felajánlotta segítségét a BKL Kőolaj lap kiadásában való részvételre is (ez utóbbit a jelenlévők megköszönték és a lehetőséget a további egyeztetésektől tették függővé).

3. A szakosztályi helyi szervezetek és szakcsoportok munkájáról, terveiről:

Mivel beszámolóikat írásban leadták, így minimális kiegészítéssel éltek az érintettek.

Rövidített beszámolóikat lapunkban külön közöljük (Szerk.).

4. Dallos Ferencné beszámolója a BKL Kőolaj és Földgáz lap megjelenéséről:

A MOL Nyrt. csökkentett mértékű szponzorációjából 2015-ben 4 szám (ebből 1 közös) jelent meg. A jövőkép meglehetősen homályos, a lap további megjelenésével kapcsolatos állásfoglalás kialakításához többlépcsős egyeztetések szükségesek a MOL Nyrt.-vel, az OMBKE-vel és a lap eddigi gondozójával. (A BKL szakmai témájú cikkeinek megjelenésétől a jelenlegi helyzetig terjedő időszakról készített – és részletes statisztikai adatokkal alátámasztott – írásos beszámolóját eljuttatta a vezetőséghez).

5. Egyesületi ügyek dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató:

Az Egyesület gazdasági eredménye várhatóan "0" szaldós lesz. *A pártoló tagok száma – a vezetőség hathatós utánjárása következtében – növekedett.* A tagdíjfizetésből adódó hátralék kb. 2 M Ft.

Felhívta a figyelmet a 2016. évi egyesületi nagyrendezvényekre (Lillafüredi bál, EMT konferencia, bányász szakmai konferenciák, OMBKE küldöttgyűlés, Knappentag stb.).

Kőrösi Tamás egyesületi főtítkár: A BKL lapok megjelenését koordináló Kiadói Bizottság vezetőjeként fogja segíteni a Kőolaj és Földgáz további megjelenésével kapcsolatos tárgyalásokat.

Felhívta a figyelmet az OMBKE megalakulásának közelgő 125. évfordulójára. A jubileumot 2017-ben ünnepeljük, külön kiadvánnyal is. Anyagokat, ötleteket várnak.

Végezetül *Molnár Zsolt* szakosztályelnökünk köszönetet mondott a szakmailag és gazdaságilag is sikeres egyesületi munkáért a közreműködőknek. A vezetőségi ülés kötetlen eszmecserevel zárult.

(dé)

Új tagjaink

Az OMBKE Bányászati Szakosztályába és az Egyetemi Osztály bányász irányultságú tagjai sorába 2015-ben az alábbiak léptek be:

Marczona Ferenc, Paksa Jenő (Bakonyi Hsz.), Mező Barna, Sallay Gábor (Budapesti Hsz.), Kormos József, Kovács Antal, Pribil Vencel Róbert, Schnierer László (Mecseki Hsz.), Lontsák László, Nagy József (Nógrádi O.), Kretti Kálmán, dr. Páris Zoltán, Szabó Annamária, Vörös Béla (Tatabányai Hsz.), Furmann Dorina, Gyűrök Barbara Alíz, Heffler Vivien, Kecskeméti Karolina, Kovács Nóra, Majoros Livia, Molnár Evelin, Németh Gréta,

Orehóczi Zsófia, Papp Attila, Szabó Gyula Ákos (Egyetemi O.)

Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztályába és az Egyetemi Osztály fluidumbányász irányultságú tagjai sorába 2015-ben az alábbiak léptek be:

Dudás József (Budapesti Hsz.), Dani Zoltán (Földgázzsálítási Hsz.), Bánfai Sándor, Nagy Anita, Salamon Gábor (Dunántúli Hsz.), Bibó-Szurkos Ferenc (Alföldi Hsz.), Gombos Tünde, Unyi Zsófia (Vízfűrási Hsz.), Balogh Csaba, Borsodi Eszter, Orosz Anna, Svidró Sára, Hajnal-Pap Viktor, Tokár Cintia Gabriella, Tóth Balázs, Varga Péter Imre, Kovács Emánuel Zoltán, Tanács Bence (Egyetemi O.)

Szeretettel köszöntjük új tagtársainkat!

Szerkesztőség

Az OMBKE választmányi ülése

2015. december 15-én tartotta a Választmány az év végi ülését Budapesten az egyesületi központ Mikoviny tanácstermében.

Dr. Nagy Lajos elnök napirend előtt megemlékezett az előző választmányi ülés óta elhunyt tiszteleti tagokról: Mátrai Árpád bányamérnökről és Moravitz Péter vegyészmérnökről.

Az 1. napirendi pontban dr. Nagy Lajos adott tájékoztatást az előző választmányi ülés (október 16.) óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről.

- Az Egyetemi Osztály 60 éves évfordulója alkalmával felvetődött, hogy a tudományos diákköri dolgozatok értékelésében és díjazásában az OMBKE vállaljon szerepet.
- Október 28-30-án a V4 országok bányászati egyesületi vezetői találkoztak Egerben. A találkozón részt vett Nyikos Attila, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal (NEKH) elnökhelyettese is.
- November 4-én a hagyományoknak megfelelően megkoszorúztuk a bányász himnusz szerzője, Kunoss Endre sírját Kálózson.
- November 13-án a Fémkohászati Szakosztály a Miskolci Egyemen sikeresen megrendezte a XVI. Fémkohászati Napokat.
- December 2-án Pécsett konferencián emlékeztek meg a hazai uránbányászat megkezdésének 60. évfordulójáról.
- December 4-én a MÁELGI dísztermében részt vettünk a Szent Borbála központi ünnepségen.
- December 10-én a Magyar Mérnöki Kamara Szilárdásvány-bányászati Tagozatának tisztújításán elnöknek választották Németh Lászlót, választmányunk tagját.
- Decemberben a szakosztályok vezetőségei megtartották az évzáró rendezvényeiket.
- December 11-én a Vaskohászati Szakosztály megtartotta a hagyományos Luca-napi szakestélyt.

V 20/2015. dec. 15. sz. határozat: A Választmány úgy döntött, hogy a jövőben az OMBKE a Miskolci Egyetemen tartott tudományos diákköri konferenciákon bírálóként is képviselteti magát. Az egyesület évente egy-egy különdíjat ajánl fel a bányász és kohász hallgatók részére. A díjazott két főnek az OMBKE biztositja, hogy mint előadók részt vegyenek az EMT konferencián. A díjazott dolgozatok címeit és készítőit illetve az arra érdemes dolgozatok kivonatát a BKL leközi.

A 2. napirendi pontban Kőrösi Tamás főtítkárra a 2016. évi kitüntetési keretszámokra tett előterjesztést.

A személyi javaslatokat a szakosztályok 2016. március 31-ig küldjék meg, mind az OMBKE, mind a bányásznap kitüntetésekre, ill. augusztus 30-ig a Borbála-napiakra.

V 21/2015. dec. 15. sz. határozat: A választmány egyhangúlag jóváhagyta az előterjesztett 2016. évi kitüntetési keretszámokat.

A 3. napirendi pontban az egyesületi kitüntetések szabályozásának helyzetéről számolt be dr. Lengyel Károly, az Alap-

szabály Bizottság elnöke és Huszár László alelnök.

A tagsági idő elismerésével kapcsolatban az Alapszabály megfelelően rendelkezik, nem szükséges újabb szabályozás.

Dr. Lengyel Károly az érembizottság tagjainak megküldte az éremszabályzatra vonatkozó javaslatokat. A következő választmányi ülésen a végleges javaslatokat jóváhagyásra előterjeszti a működési szabályzat felülvizsgálatának programjával együtt.

4. napirendi pont: az OMBKE pénzügyi helyzete

Dr. Gagy Pálffy András ügyvezető igazgató elmondta, hogy az egyesület és a szakosztályok vezetői több cégnél sikerrel jártak a támogatások intézésében, így a jelenlegi ismeretek szerint az OMBKE a 2015. évet pozitív eredménnyel fogja zárni. A költségek az éves tervben előirányzottak szerint teljesülnek.

Molnár Zsolt kérte, hogy az éves elszámolásnál egyértelműen legyenek bemutatva, hogy a költségek hogyan oszlanak meg a szakosztályok között.

Dr. Nagy Lajos javasolta, hogy egyértelműbben, tervezhetően legyen meghatározva az egyes egyesületi egységek rendelkezésére álló költségkeret.

Az 5. napirendi pontban dr. Gagy Pálffy András ügyvezető igazgató a 2016. évi egyéni tagdíjakra vonatkozóan nem javasolt változtatást.

V 22/2015. dec. 15. sz. határozat: A 2016. évi egyéni tagdíjak a 2015. évi tagdíjakkal azonosak.

6. napirendi pont: Javaslat a BKL Bányászat és a Kőolaj és Földgáz lapok közös számaira

Hevesi Imre főtítkárhelyettes, a Kiadói Bizottság vezetője elmondta, hogy a Kőolaj és Földgáz lap korábbi támogatását a MOL Nyrt. 2015-ben jelentősen csökkentette. Ez a kényszerhelyzet szükségessé tette, hogy a lap kiadásának költségeit mérsékeljék, illetve felülvizsgálják a lap megjelenítésének módját. Ésszerűnek látszik, hogy a BKL Bányászat és a Kőolaj és Földgáz a jövőben (2016-tól kezdődően) közös számként jelenjen meg. A közös számok megjelenítésére eddig is volt példa. A közös számok megjelenítése nem jelenti a Kőolaj megszűnését. A finanszírozás kérdésének jövőbeni tisztázása és a tapasztalatok függvényében célszerű nyitva hagyni a lehetőséget az állandó, vagy esetenkénti önálló megjelenítésére.

Egy ilyen döntéshez az Alapszabály szerint nem szükséges küldöttgyűlési jóváhagyás, vagy bármilyen jogi lépés. A lapok hivatalos bejegyzése és az OMBKE által megkötött szerződések (nyomda, postázás) továbbra is érvényben maradhatnak. Az Alapszabály szerint a felelős szerkesztők megbízása a választmány hatáskörébe tartozik, ezen nem kell változtatni. A felelős szerkesztők munkamegosztása és az eldöntendő formai, operatív kérdések a Kiadói Bizottság hatáskörében megoldhatók. Célszerűnek látszik, hogy a két lap összevonásának kérdésében a bizottság vezetését az olajbányamérnök képviseletű Kőrösi Tamás főtítkárra bízva el.

A közös lap mind a Bányászati, mind a Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály tagjai részére az eddigiekhez képest átfogóbb szakmai információkat nyújthat és elősegítheti az OMBKE-n belüli jobb tájékoztatást a tagság összefogását.

A közös számokra javasolt intézkedéssel párhuzamosan feltétlenül javasoljuk a lapfinanszírozás jövőbeni várható feltételeinek tisztázását:

- Közös szám esetén milyen mértékben és feltételekkel lehet a MOL Nyrt. támogatására a jövőben számítani?
- Lehetséges-e új támogatásokat szerezni?

Dr. Nagy Lajos szerint egy régóta húzódó problémáról van szó. Tisztázni kellene, hogy a MOL Nyrt. a lapokat támogatja, vagy egy vállalkozást. Problémát lát abban is, hogy nincs

kellő információja, hogy az egyesület nevében ki és miként jár el a MOL Nyrt.-nél. A témát a Kiadói Bizottság hatáskörébe kell utalni Kőrösi Tamás főtítkárnak menedzselésével.

Molnár Zsolt elnök tájékoztatót arról, hogy a Kőolaj-Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály megtárgyalta a problémát és egyetért azzal, hogy a Bányászat és a Kőolaj közös számként jelenjen meg. A MOL Nyrt. egyértelműen projekteket támogat és nem vállalkozásokat. Ugyanakkor elvárja, hogy az adott projektek a lehető legkisebb költséggel valósuljanak meg. Számolni kell azzal, hogy a MOL Nyrt. támogatása nem fog növekedni.

Huszár László elnök bejelenti, hogy a Bányászati Szakosztály vezetősége támogatja a két lap összevonását, de ha az OMBKE készíti a közös számot, akkor a MOL támogatás is az OMBKE-hez kell kerüljön.

Kőrösi Tamás javasolja, hogy ha a lényegről, vagyis a közös számról meg tudunk állapodni, akkor a részletekről szűk körben a Kiadói Bizottság döntsön.

A vitát lezárva a Nagy Lajos által előterjesztett határozatot a választmány egyhangúlag elfogadta.

V 23/2015. dec. 15. sz. határozat:

A BKL Bányászat és a Kőolaj és Földgáz lap a jövőben közös számként jelenjen meg.

A választmány által megbízott felelős szerkesztők megbízatása jelen intézkedéssel nem változik.

A közös számokkal kapcsolatos operatív kérdésekben és a kiadással kapcsolatos munkamegosztásban a Bányászati és a Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály képviselőjét is magában foglaló Kiadói Bizottság döntsön, mely kérdésekben Kőrösi Tamás főtítkárnak egyeztessen.

Az OMBKE és a Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály vezetősége keresse a lehetőségeket az egyesületi lapkiadás finanszírozására és versenyzetetéssel a költségek csökkentésére.

7. napirendi pont: Az OMBKE 2016. évi rendezvénytervét Kőrösi Tamás főtítkárnak terjesztette elő: A jelen lévők megkapták a már ismert rendezvények időtervét. Az egyes szakosztályok esetleges kiegészítésével a honlapon közzé tesszük.

Nagy Gábor bejelentette, hogy 2016-ban lesz 25 éves a MOL Nyrt., mellyel kapcsolatban 12 program is lesz.

Dr. Nagy Lajos elmondta, hogy az OMBKE a természeti erőforrásokról konferenciát fog szervezni, melyen a védnökséget Aradszky András államtitkárnak vállalta.

8. napirendi pont: Felkészülés az egyesület alapításának 125. évfordulójára. Előadó: dr. Nagy Lajos elnök

- Terveink szerint az alapítás helyszínén, Selmechánán kívánjuk megünnepelni 2017. június 20-án az egyesület alapításának 125. évfordulóját.
- Az ünnepségre Kőrösi Tamás főtítkárnak vezetésével programot, illetve forgatókönyvet kell készíteni.
- Ezen alkalomra elkészül egy egyesületi kiadvány, melynek szerkesztését dr. Gagyai Pálffy András ügyvezető igazgató végzi a BKL felelős szerkesztők és a még szükséges személyek bevonásával.
- Akinek a 125 év egyesületi történetéről fontos dokumentációja van, azt kérjük, jelezze.
- Tervbe kell venni megfelelő OMBKE emléktárgyak készítését, beszerzését.

Tatabánya 2016. október 16-tól 2017-ig, egy évig bányászati jubileumi évet, rendezvénysorozatot tart. Ehhez kapcsolódva a helyi szervezet több rendezvényt is tart. Egyesületünk úgy tervezi, hogy a 2017. évi 207. küldöttgyűlést Tatabányán tartja.

A 9. napirendi pontban dr. Nagy Lajos elnök megköszönte a Választmánynak az éves munkát, áldott karácsonyt és boldog új évet kíván mindenkinek.

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

Emlékezés és szakmai előadás Tatabányán

2015. november 18-án az óvárosi régi posta épületében 42 szakember volt kíváncsi az OMBKE tatabányai helyi szervezete által rendezett emlékezésre és szakmai előadásra.

Először Bárony László elnök tájékoztatta a résztvevőket a helyi szervezet programjairól: a tervezett szakestélyről, a Borbála-nap rendezvényeiről, az aktuális eseményekről. Ezek után átadta a szót Balogh Csabának, a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány elnökének, aki eleget tett az OMBKE tatabányai helyi szervezet vezetőségének azon felkérésének, hogy „120 éve történt, néhány percben” címmel kiselőadás sorozatot indítson a tatai medence szénbányászatának kezdetére emlékezve.

Balogh Csaba kiselőadásában az alábbi helytörténeti eseményeket ismertette:

- Az 1867-es kiegyezés után Magyarországon a dinamikus ipari fejlődés következtében az energiaigény jelentősen megnövekedett. „Az ipar kenyere a szén” jelszó alapján az ország 1-1,5 millió tonna szén behozatalt igényelt, amelyet hazai széntermeléssel volt célszerű kiváltani.
- 1891-ben megalakult a MÁK Rt. abból a célból, hogy az ország szénigényeit ki lehessen elégíteni.
- 1894. december 4-én szénjogi szerződést kötött a MÁK Rt. a területet birtokló Esterházyakkal.
- 1895-ben a térség szénkutásaira, a MÁK Rt.-n belül (külső tőke bevonásával, részvények kibocsátásával) konzorcium alakult.
- 1895 elején térképészeti, szakirodalmi, a vértessomló bányászati tapasztalatokat számba vevő tanulmányok születtek és elkészült Max Brodmann és Zsigmondy Béla földtani és fúrás kivitelezési tervei.
- 1895 júniusában és júliusában indították el az I. és II. számú fúrásokat. Ezek sajnos meddők lettek.
- Az 1895. augusztus 13-án indított III. számú fúrás már reményt adott a szén előfordulására, mert a magmintában nummulites lucasana ősmaradványt találtak, amely eocén előfordulást jelzett.
- Az 1895. november 12-én indított IV. számú fúrás már teljes sikerrel járt, mert a fúrás elérve az eocén kőzeteket, széntelepeket harántolt. (Az előadó hangot adott annak a kérdésnek, hogy amennyiben a Magyar Állami Földtani és Geofizikai Intézetben vagy másutt megvan a IV. számú fúrás jegyzőkönyve és fúrási magmintái, akkor jó lenne, ha – kiállítás céljából – azt átadnák a Tatabányai Bányászati és Ipari Skanzennek.)

A helytörténeti emlékezés után dr. Páris Zoltán műszaki vezérigazgató helyettes „A tatabányai vízaknák biztonságba helyezése” című előadását hallgatta meg a nagyszámú közönség. Örömdetes volt látni, hogy a helyi szakembereken kívül még Budapestről és Salgótarjánból is jöttek vendégek.

Dr. Páris Zoltán személyes bemutatkozása után ismertette az Észak-dunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság (ÉDV Zrt.) felépítését, tevékenységét. A hallgatóság megtudhatta, hogy az ÉDV Zrt.-t ivóvíz-ellátási, szennyvízelvezetési és -tisztítási feladatokra alapították. Működési területén – Komárom-Esztergom, Fejér és Pest megyékben – 83 településen kb. 310 000 fő részére biztosítja az ivóvízellátást és majdnem ugyanennyi településen a szennyvíz elvezetését. A cég alaptevékenységén kívül működteti a Víz- és Környezetvédelmi Laboratóriumot és az eszközellátást.

A vízellátást a karsztvízre telepített vízaknák (XV/c, XIV/a), dorogi, bicskei regionális rendszerek, kisebb mértékben dunai parti szűrészű vízbázisok illetve egyedi kutak biztosítják.

A legfontosabb víznyerő helyek tehát: a XV/c és XIV/a

vízaknák, amelyek a termelt víz 70%-át adják. Annak következtében, hogy a két vízaknát 1965-ben és 1973-ban helyezték üzembe, a csővezetékek, szivattyúk, berendezések elhasználódtak, elsősorban a XV/c vízaknában szükségessé vált a rekonstrukció. Ezekre a munkálatokra tervek és pályázatok készültek.

Az első terv szerint a XV/c vízaknában felengedték volna a vizet, bűvárszivattyúkat építettek volna be, a rendszer kútként működött volna tovább. Ezt a tervet elvetették, mert úgy nem lett volna ráhatás a víz minőségére és mennyiségére. Maradt tehát a bányászati módszerekkel történő víztermelés.

A pályázaton nyert több mint 1,2 milliárd forintból – az új koncepció szerint – 5+1 db szivattyút építettek be, kicserélték a korrodált, igen rossz állapotban lévő csőhálózatot és megépítették a vastalanítót. Rendbe hozták a külszíni épületeket, parkot létesítettek. Ezzel megtörtént a tatabányai XV/c vízakna biztonságba helyezése és az akna jelenleg próbatüzemben termel. Az új beruházással az üzem rengeteg villamos energiát takarít meg, amellyel az önköltség csökkent.

A jövőt tekintve az előadó kifejtette azon reményét, hogy a XIV/a vízaknában is sikerül a rekonstrukciót végrehajtani, majd – akár 100 km távolságba is – a kiváló minőségű vizet elszállítani. Többek között arra is lesz lehetőség, hogy a XV/c vízaknában Látogató Központot hozzanak létre. Így meg tudják mutatni a látogatóknak a mélyművelésű bánya vágatait, berendezéseit, a víztermelés módját.

Az előadás után érzékelhető volt, hogy a teremben többségében bányász és vízügyi szakemberek ülnek. Szinte záporoztak a kérdések és hozzászólások, hiszen 10-en emelkedtek szólásra. Ezekből most kettőt említünk:

Az egyik szakember a karsztvíz palackozásának lehetőségére kérdezett rá. Az előadó válaszában kitért arra, hogy a lehetőség a palackozásra adott, mert a víz minősége ezt lehetővé teszi. De mivel a palack víz árában a karsztvíz költsége elenyésző, az igazi költséget a palack fúvó üzem, a töltő üzem és a forgalmazás adja, így tőkeerős befektetőre lenne szükség. Az ÉDV Zrt.-nek érdeke volna a palackozó üzem megvalósulása, ezért a vállalkozó cégnek partnere lenne.

A másik szakember azzal egészítette ki az előadást, hogy a tatabányai III. sz. gróf Teleki Géza aknából már a XX. század elején vizet termeltek és ebből látták el a bányász kolóniákat.

Az igen jól sikerült szakmai délután beszélgetéssel, szendvicsek és üdítő italok elfogyasztásával zárult.

Sóki Imre

Előadások a 8. Salgótarjáni Ipartörténeti Napon

Salgótarjában 2015. október 10-én kettős évfordulót ünnepeltünk. Az 1965-ben a Nógrádi Szénbányák által berendezett és megnyitott föld alatti bányamúzeumot a korabeli hivatalos szervek 1980-ban ipartörténeti műemlékké nyilvánították. E hosszú idő alatt az üzemeltető és fenntartó szervezetek folyamatos cserélődése mellett két körülmény nem változott. Az egyik az a lelkesedés és szakmai elkötelezettség, mellyel a múzeum mindenkor dolgozói fogadták és ma is fogadják a kül- és belföldről érkező látogatókat. A másik az a segítőkészség, mellyel a nógrádi bányák működése alatt és bezárásuk után is életben tartják a létesítményt a bányák volt dolgozói, családtagjaik illetve a bányamúzeum segítésére alakult közösség. Különös értéknek tekinti és gondolja a mindenkori városi és megyei önkormányzat is.

Az európai hírű létesítmény évfordulói méltó megünneplésére támogatóink anyagi segítséget is nyújtottak, melyet ezúton is szeretnénk megköszönni! Az emléknapi rendez-

vénynek a Dornyai Béla Múzeum és a Bányamúzeum adott helyet. A program szervezésében és lebonyolításában a múzeumi dolgozókon kívül a Bányamúzeumot Segítők Baráti Egyesülete, az OMBKE helyi csoportja is tevékenyen részt vett. A házigazda köszöntője után az emléknapi rendezvény-sorozat Salgótarján város polgármestere, *Dóra Ottó* nyitotta meg.

A délelőtti szakmai előadások keretében *dr. Holoda Attila* a hazai energia helyzetről, *dr. Böhm József* a helyi szén újszerű hasznosíthatóságáról, *Kasó Attila* a kormányzat bányászattal kapcsolatos elképzeléseiről és az országszerte megalakult klaszterek szerepéről beszélt. Kiemelkedően érdekes volt *Prakfalvi Péter* prezentációja Nógrád megye megkutatott ásványi nyersanyagairól.

Kasó Attila előadása

A szünet után *dr. Kovácsné Bircher Erzsébet* a hazai bányászati kiállító helyek megismerésében segített bennünket. *Huszi Béla* pedig az észak-magyarországi szénbányászati lehetőségeket ecsetelte.

Igazán érdekesítő volt *Steib Janka* dolgozata, amiben „A bányásmúlt öröksége” (az a társadalmi hatás, amit a bányászat Salgótarján, Nógrád megye és Magyarország gazdasági, ellátási, technikai, jóléti és kulturális életére gyakorolt) világot fel egy bölcsész megfogalmazásában.

A büféasztal után emléktábla avatáson vehettünk részt, melyet koszorúzás és kopjafa állítás követett a Bányamúzeum kertjében. Aki pedig bányászati tárgyú műalkotásokkal kívánt ismerkedni, *Kardics István* bányagépkatrészekből készült szobrai tekintethette meg. A Bányamúzeum termei és föld alatti tere is fogadta a kíváncsiakat. Közben a kertben kegyes időjárás mellett *dr. Fodor Miklós Zoltán* tartotta meg József lejtős aknától a Bányamúzeumig című előadását. Majd *Fekete Zsolt* mesélt a nógrádi bányamentők és a Bányamúzeum (gyakorló helyük) kapcsolatáról.

Livo László

(Az eseménnyel kapcsolatban lásd még a 2015/5. szám 45. oldalán megjelent híradást is. – Szerk.)

Két rendkívüli szakestély Dorogon

Az elsőt szeptember 4-én a BAUMIT Kft. rendezte a dorogi telephelyén, fennállásának 25 éves jubileumi évében, 182 fő részvételével. A szakest neve „Tisztelet a nemzeti és a 110 éves dorogi kőbányászatnak emlékhely avató, avagy élni és élni hagyni” volt. Ahogy az invitációs cetlin írták, céljuk „Elődeik szakmai színvonalának elismerése, és a jeles évfordulók emléke – nem pedig szomjúságunk mértéke – befolyásolta korsóink méretét.”

A BAUMIT szakestély elnökének „váratlanul” Kiss

Csabat al. Balhás Charley választották. A kinevezett tisztségviselők: Major Domus *Salzinger György* al. Száz Hát Gát, cantus praesesek: *Vöröskői István* al. Piros Kavics, *Törő György* al. Pikulás, *Kőrösi Tamás* al. Hőstenor, contra punkt: *Stefán Kamburov* al. Csefi a legmagyarabb bolgár, garatőr: *Mocsnik Imre* al. Hallgatag Alkimista, Fuchsmajorok: *Bombicz János* al. Faszén, *Mihalecz József* al. Golyó, *Fecskés Zoltán* al. Püspökfalat, konzekvenciák: *Nagy István* al. Vízikukucs, *Búzás Márton* al. Bodegák Királya, etalon szonda: *Felföldi Zsolt* al. Szende Szonda, leibfuchsok: *Raduka Ferenc* al. Sextaxi, *Mocsnik Imre* al. Hallgatag Alkimista, krampampuli mester: *Csordás Ottó* al. Hobó. Nagy, országos tekintélyű csapat!

A komoly poharat *dr. Bóhm József* al. Bubú mondta el.

A major domus elrendelte a klopacska hangjaira a tisztelgést a legutóbbi szakestély óta a dorogi helyi szervezetnél elhunyt *Simon József* és *Walland Róbert* tagtársainkért.

A praeses utasítására a korszóavatót *Mocsnik Imre* mondta el.

Az elnöki expozét, a primőr szikraforgácsokat próbálta követni *Kőrösi Tamás* al. Hőstenor, *Vigh Tamás* al. Vadászkürt, *Kárpát Csaba* al. Cserepes és *Stefán Kamburov*, ami persze lehetetlen feladat volt.

A balekavatás, ill. keresztelés során firmává cseperedett a balek igazgató *Illy Gábor* is, akinek alias neve ezután: Pénzbányász lett.

A krampampuli mester felszólításra bemutatta remekművét a firma sereg meglegedettségére.

Az országos szakestély hivatalos része szokásosan a Gaudeamus Igitur és elnöki zárszó után erdész-, kohász- és a bányászhimnussal zárult. Hogy mikor lett vége a baráti beszélgetéseknek, arról csak mende-mondák vannak...

Rendkívüli volt a szakestély november 11-én, mert ez már az idén a második volt, és mert erre nem készült korszó. A „Rendhagyó emlékező dalest” szakestély elnökének a legszakállasabb *Glevitzky Istvánt* al. Debibe Bibézett választották meg. A kinevezett tisztségviselők: Major Domus *Salzinger György* al. Száz Hát Gát, cantus praeses *Vöröskői István* al. Piros Kavics, contra punkt *Stefán Kamburov* al. Csefi a Legmagyarabb Bolgár, balekcsősz *Raduka Ferenc* al. Sextaxi.

A komoly poharat *Solymár Judit* mondta, emlékeztetett arra, hogy jövőre április 4-én lesz hatvan éve, hogy az országban először Dorogon avattak Technika Házát. Az eseményről akkor a Bányászati és Kohászati Lapok is beszámolt. Az avató ünnepségen részt vettek az OMBKE vezetői is, *Martos Ferenc*, *Stoll Lóránt*, *Henrich József*, *dr. Konrád Ödön*, *Tóth Miklós* és az ünnepi beszédet a dorogi születésű *dr. Kassai Ferenc* miniszterhelyettes mondta. A Technika Háza rendezvényeinek szervezésével az OMBKE helyi szervezete lett megbízva. Igen mozgalmas, tartalmas harminc évre lehet emlékezni az épület 1988. évi lebontásáig.

Dalos Szakestély OMBKE – Dorog

A komoly pohár után vidám percek következtek, sziporkázott Tatabányáról *Bársony László* al. Örökmozgó, *Kövesi Tibor* al. Titkár, a Salgótarjánba távozott volt lencsehegyi főmérnök, és *Mráz László*, aki még ajándékokkal is kedveskedett a Firmáknak. A régi, több évtizedes ma már tiszteletbeli elnöki gyakorlatát villantotta meg *Kárpát Csaba* al. Cserepes humor bonbonjaival.

A szakestély zárásaként a himnuszok, s összekapaszkodva a ballag már a vén diák eléneklése után még sokáig folytatta a beszélgetést, éneklést a firmasereg.

A beszámoló mindnyájunk örömeire sok nevet tartalmaz, amely bizonyítja, hogy aktív a selmeci hagyományok ápolása, az ultra-supra veteranisszimusok mellett ott vannak az ifjú firmák, nem is beszélve az okosodás folyamában lévő balekokra.

Dr. Korompay Péter, Mocsnik Imre

Az úridőjárásról a klubban

A budapesti szervezet december 1-i klubnapján *dr. Ferencz Csaba*, az ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszékének professzora az úridőjárás és a társadalom kapcsolatáról tartott előadást.

Úridőjárás

Elmondta, hogy úridőjárásnak tulajdonképpen a Nap és a Föld kölcsönhatását nevezzük. A Föld az Univerzumban egy különleges helyzetben van, a szénláncra alapozott életnek csak itt van lehetősége. Az energiát a Nap adja, a naptevékenység a földi időjárásban is nyomon követhető. A kozmikus sugárzások csúcsai nagy korrelációt mutatnak egyes társadalmi jelenségekkel, pl. forradalmakkal, háborúkkal, ezért a kozmikus környezet ismerete civilizációnk fennmaradásának alapvető feltétele, állapította meg az előadó.

A klubnap végén, lévén a szervezet idei utolsó ilyen összejövetele, baráti beszélgetés közben értékeltük az évet és terveztük a következőt.

MÁ

Szakestély Tatabányán

A tatabányai bányászat egyik történelmi színhelyén, a XV. aknára települt Skanzen szakestély termében, történelmi környezetben, 2015. november 27-én rendeztük hagyományos szakestélyünket. Már a gyülekezés is hagyományos bányász fejelemmel, a kettős regisztráció szabályozása szerint zajlott.

„Nincs még nekünk elnökünk, elnökünk, elnökünk... Legyen az elnök *Bársony László*... Van már nekünk elnökünk, elnökünk, elnökünk” hangzott el a közismert dal. Több mint

A szakestélyre készült korsók

100 ember ült a gyertyafényben, a névre szóló korsókkal (1. kép), sörökkel teli asztalok mellett. A hangulat már a rendezvény kezdetekor emelkedett volt.

Az elnök elfoglalva a pulpistát – *Csaszlava Jenő* háznagy társaságában – kijelölte a tisztségviselőket: Kontrapunktoknak *Erős Andrást* és *Bérces Tamást*; cantus praesesekeknek *Győrfi Gézát*, *Tarjáni Antalt* és *Kelemen Zoltánt*; garatőröknek *Izing Ferencet* és *Sóki Imrét*; balek csőszöknek *Fecskés Zoltánt* és *Mokánszki Bélát*; konzekvenciáknak *Pacsai Imrét* és *Virág Károlyt*; etalon szondának *Benyeczkó Ilonát*.

Következett a házirend ismertetése *Csaszlava Jenő* háznagy felolvasásában, majd annak hitelesítése *Sóki Imre* aláírásával.

Az elnök meleg szavakkal köszöntötte a szép számmal megjelent vendégeket: a mosonmagyaróvári csapatot, a dörögi delegációt, az oroszlanói kollégákat, a dunaújvárosi és pécsi küldöttséget, a Vértesi Erdőgazdaság lelkes tábort, a kohász testvéreinket és mindazokat, akik azóta átesvén a balekavatás és firmakeresztelés buktatóin már rendszeres résztvevői a szakesteknek. A tiszteletükre a cantus praesesek intonálták a „Vendégköszöntő” című dalt.

A „Mélyen tisztelt az 50 éve történt eseményekre emlékező szakestély, magas Praesidium” megszólítású szakestély lényegében az 1965-ben történt bányászati eseményekre emlékeztet vissza, amelyet *Németh László* kupaavatójában ismertetett. Ezek a helytörténeti események a következők voltak:

- A Tatabányai Szénbányák Vállalat termelése még mindig a csúcson volt 3 405 805 tonna széntermeléssel.
- A „Mányi Bizottság” megkezdte a kutatást Csabdi, Mány, Vasztyé, Szomor, Gyermely, Tök, és Zsámbék határában.
- A XII/a aknán bevezették a zsákgátas izapolásos fejtést.
- Megkezdődött a VIII-X-XI. aknák rekonstrukciója.
- A XV/c aknán megindult az első omlasztásos front.
- Somlyó bánya termelésbe lépett.

Történelmi perceknek voltunk részesei, mivel a tatabányai szakestélyek történetében első ízben a „komoly poharat” – az idők visszaemlékezéseire alapozva – három, 1965-ben született firmatársnőnk mondta el. *Pál Gabriella*, *Benyeczkó Ilona*, *Szatmári Zsuzsanna* (2. kép) méltó szavakkal emlékeztek meg az ötven évvel ezelőtti tevékenkedő műszaki gárdáról és a bányában dolgozó emberekről.

Időközben az elnök néma tiszteletadásra szólította fel a jelenlévőket, hogy harangjáték mellett emlékezzenek meg az elmúlt esztendőben meghalt öt firmatársunkról. A korsók kiürítése után az elnök elhunyt társaink tiszteletére az „Örök Ifjúság Kövén” eltörte a nekik szánt korsót, hogy abból többé már senki se ihasson.

A három cantus praesese jól teljesítette a feladatát, mert az

Komoly pohár

elnök felszólítására szinte végig énekelték, énekeltették a bányász noták teljes skáláját, megalapozva a jó hangulatot. A kontrapunktok szellemes beszólásaikkal emelték a jókedvet. A balekcsőszök ugyan találtak jónéhány balekot és őket foglalkoztatták is, de – időhiány miatt – balekvizsgáztatásra és keresztelezésre nem került sor. *Kiss Csaba*, *Fecskés Zoltán*, *dr. Korompay Péter*, *Kelemen Zoltán*, *Erős András* remek szövegeikkel és előadásaikkal növelték az est színvonalát. Egy-egy jó poén után hangos nevetésben tört ki a társaság.

A szünet után következett a krampampuli behozatala, *Dörömbözy Béla* jelentése a főzés tudományáról, a cukorra öntött rum meggyújtása, az „isteni nedű” elfogyasztása és nem utolsósorban a „Krampampuli” című nóta eléneklése.

Talán csak az elnök tudhatott róla, de jött az est meglepetése, egyik fénypontja. A terem ajtajában megjelent négy erdész, akik több méteres bányafát cipeltek be és tettek a pulpitus elé. Ezek után *Boglári Zoltán* köszöntötte a bányász és kohász firmatársakat és emlékeztetett arra, hogy az erdészek 1974 óta 50 000 m³ bányafát szállítottak a környékbeli bányákba és a most látható tárgy nem az utolsó bányafa. A szépen faragott gerendán a következő szöveg olvasható: „Az 1 000 000. bányafa – Erdész üdvözlettel Vértesi Erdő Zrt. – Tatabánya 2015. november 27.” A bányafát megalkotó erdészeket az elnök meleg szavakkal, a firmatársak eks-el köszöntötték.

Végül az elnök utasítására a cantusok intonálták a „Mindnyájan voltunk egyszer...”, a „Gaudeamus Igitur” című dalokat, majd felszólította a garatőröket: „teremtsünk banya-

Krampampuli

beli fényviszonyokat és énekeljük el a selmeci ősi szakok himnuszait”. A firmák, balekok, vendégek felállva, az alkalomhoz illő szellemiséggel és hangerővel énekeltek az Erdész-, Kohász-, Bányászhimnusokat.

Ezzel a szakestély hivatalos része befejeződött, de sokan még maradtak a teremben és egy nagy kört alkotva énekeltek a bányász, erdész és kohász nótákat.

Összegezve a történeteket elmondható, hogy az OMBKE tatabányai helyi szervezete, a társszervezetek segítségével, egy jól sikerült szakestélyen van túl. Ezt igazolja, hogy a hangulat már a szakestély elején kiváló volt, az események pörgősen zajlottak. Mindez köszönhető a rendezők, tisztségviselők, segítők áldozatkész munkájának.

Dr. Csiszár István, Sóki Imre

Az OMBKE veszprémi szervezetének 2015. évi tevékenysége

Az elmúlt évben két „szakülést” tartottunk: 2015. március 17-én *dr. Domokos Endre* intézetigazgató, egyetemi docens (Pannon Egyetem Mérnöki Kar Környezetmérnöki Intézet) „A bányászati tevékenység hatása ivóvízbázisainkra” címmel tartott előadást.

2015. november 10-én *Prof.em. dr.h.c. dr. Kovács Ferenc* okl. bányamérnök, az MTA rendes tagja (Miskolci Egyetem) „Kérdések, kérdőjelek a földi klíma alakulásával kapcsolatban” c. előadását hallgattuk.

A szaküléseket a MTESZ Veszprémi Szervezetének székházában rendeztük.

Társadalmi rendezvényeink voltak: a szeptemberi bányásznapi ünnepség (2015. szeptember 4.) és a Szent Borbála-napi ünnepség (2015. december 4.).

A bányásznapi napokat a Veszprémi Szénbányák egykori székházában rendeztük. A résztvevők száma 50-60 fő volt (a válalat korábbi dolgozói), de sajnos csökkenő a létszám. Az ünnepségeket ún. rövidített szakestély keretében bonyolítjuk le. Ez azt jelenti, hogy a vendégek üdvözlése szóban és dalban, a komoly pohár, az elhunytakról történő megemlékezés megmarad, de a szakestély egyes formái elemi – megszólítás, szót kérés, Cantus Praeses által irányított éneklés elmaradnak. Ennek oka, hogy egyre kevesebben vagyunk, akik jártasak ebben a műfajban.

2015. szeptember 15-én a Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóhoz (Bátaapáti) szerveztünk kirándulást (résztvevők száma 35 fő volt). Kirándulásunk első állomása a Tolna megyei Grábóc volt, ahol az ország legnagyobb szerb ortodox kolostora és temploma található. A rendkívül szép templom az egyetlen Magyarországon, ahol eredeti, Szent Borbála ereklyéket láthatunk.

Innen Bátaapátiba vezetett utunk, ahol a magyar „atomtemető” építését, működését ismerhettük meg. A Nemzeti

Veszprémiek a grábóci templomban

Radioaktív hulladék-tároló elsődlegesen a Paksi Atomerőmű radioaktív hulladékát hivatott tárolni. Akkorára tervezték, hogy a paksi erőmű teljes élettartama, ill. a leszerelés során keletkező összes kis és közepes aktivitású hulladékot be tudja fogadni.

A NRHT Bátaapáti közelében létesült. A felszíni 7 ha nagyságú telephelye két nagy, kerítéssel elválasztott részre, az ún. felügyelt és az ellenőrzött zónára oszlik. Az előbbi részen a kiszolgáló, irányító épületek (központi épület, látogatóközpont, konténer- és betongyártó üzem stb.) állnak, az utóbbin a föld alatti tárolótérbe kerülő hulladékok kezelése történik. A látogatóközpontban szakképzett vendéglátóktól szóban és filmen megtudtuk, hogy a hordókban érkező hulladékot a technológiai épületben ismét átvizsgálják, majd speciálisan kialakított konténerekbe helyezik őket. Ezután a konténereket betonnal teljesen kitöltik (9 hordó fér egy konténerbe), gondosan lezárják és elhelyezik a föld alatt kialakított, 250 m mélységben található tárolókamrákba. Ezek egyenként 10 m szélesek és 9 m magasak és a kamracsoporthoz két lejtősakna vezet le. Megállapítottuk, hogy a biztonság esetenként túlzott és a megoldások nem költségérzékenyek.

Az atomtemető után Szekszárd belvárosában sétáltunk egyet, majd indultunk haza.

*Bács Péter titkár,
Németh György elnök*

Évadzáró ülés a Lignit Baráti Körben

Gyöngyösön, az OMBKE Mátraaljai Szervezet Lignit Baráti Köre 2015. december 8-án a Bányász Szakszervezet székházában évadzáró ülést tartott. A baráti kör elnöke (e sorok írója) bejelentette, hogy a 2015. évi munkaprogram megvalósult, azzal a változással, hogy dr. Ladányi Gábor professzor betegsége miatt az Ő előadása helyett Orosz Zoltán osztályvezető „A korszerű széntüzelésű erőművek” címmel tartotta meg az előadást.

A helyi szervezet elnöke – *Bóna Róbert* igazgató – *Mészáros Gábor* okl. bányamérnököt bízta meg, hogy vegyen részt az évadzáró ülésen és adja át a „szokásos” anyagi támogatást a Lignit Baráti Körnek. Ezúton is megköszönjük a szerény ajándékot.

Az évadzáró ülés keretén belül *Beke Imre* ny. minisztériumi főmérnök tartott 20 perces visszaemlékezést az ecsédi külfejtésről. A vetített képes előadásban *Beke Imre* kolléga visszaemlékezett az 1956. évi kezdettől az 1973-ig működő külfejtés főbb mozzanataira. A külfejtés szénvagyonát 20 millió tonnára becsülték, ami alapot adott arra, hogy az ecsédi külfejtés megvalósuljon. A több mint 16 év alatt 16 millió tonna lignitet termeltek ki.

Előadásában beszélt az víztelenítésről, a külfejtéses technológiáról, a kotrókról, a szállításról stb.

Érdekes színfoltja volt előadásának, amikor név szerint is visszaemlékezett a külfejtés „úttörőire”: *Kálomista Imre, Pichler Gedeon, Bolváry Tibor, Karacs Imre, Burkus Béla, Kóródi László, Gaál Mihály* stb. (Az előadás teljes anyagát a szerző szándékozik megjelentetni a BKL Bányászatban.)

Az évadzáró ülésen az éves munkával, az elhangzott előadással kapcsolatban hozzászóltak, illetve kérdéseket tettek fel a következők: *Fácán József, Bolla Dezső, Morvai László, dr. Urbán Gábor, Livó László, Ludányi György, Hamza Jenő, Lovász András, Mészáros Gábor, dr. Szabó Imre, Huczka András.*

A megjelentek kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívántak egymásnak.

Dr. Szabó Imre

2015. december 29-én az OMBKE Mátraaljai Szervezet Lignit Baráti Körének tagjai elbúcsúztak az „ő” évtől és köszöntötték a 2016-os új évet.

Lovász András igazgató és Katona Zsigmond ny. főgeológus, pincemester várt bennünket a pince bejáratánál.

Bandi barátunk rövid köszöntőt mondott, mindenkit üdvözölt és kellemes, meghitt baráti beszélgetésre, poharazgatásra és finom falatokra invitálta a társaságot. Elmondta, hogy a felújított pincében kicseréltette a fahordókat és modern úszófedeles krómacél tartályokat telepített. A korszerű, impozáns tartályokból kínálta Katona Zsiga a szokásos borfajtákat. Új borkülönlegesség volt a „scamu” névre hallgató bor (amely nem volt más, mint a muskotály és sasza speciális keveréke), mindenkinek nagyon ízlett. A kékfrankos és a rozé szintén nagyon finom volt.

A borkóstolóval egybekötött finom falatok elfogyasztása emelte az amúgy is jó hangulatot. A házigazda étkeit bővítette a baráti kör tagjai által hozott pogácsa, sós sütemények és nagy közkedveltségnek örvendett Morvai Laci barátunk készítette „szilvás gombóc” is. Az ételek mellett italkülönlegességeket is hoztak a kollégák a házigazdának: „füleki” féle kalvadosz, a zölddiós édes-kesernyős pálinka stb. és természetesen a különféle pezsgők. A hangulatos összejövetelen Füleki Menyhért ügyvezető igazgató bejelentette, hogy 2017-ben szeretné, ha a Lignit Baráti Kör az óévbúcsúztatót fogadójának „Füleki pincéjében” tartanánk. A megjelentek a meghívást örömmel elfogadták.

A jó hangulatban, vidáman megtartott óévbúcsúztatót Hamza Jenő elnökhelyettes köszönte meg a házigazdának.

Mindenki örömeiben gazdag, boldog új évet és jó egészséget kívánt egymásnak, bízva abban, hogy 2016-ban is újra találkozhatunk a gyöngyössolymosi óévbúcsúztatóval.

Dr. Szabó Imre

A Tapolcai Helyi Szervezet 2015. évi tevékenysége

Az április 20-ai klubdélutánon Orbán Tibor és Podányi Tibor beszámolt a megjelenteknek az április 10-én Várpalotán rendezett „121 éves a Jó szerencsét köszöntés” ünnepségről. Részletesen ismertették dr. Kereki Ferenc „A radioaktív hulladékok és a bányászat” c. előadásában elhangzottakat. A klubdélután baráti beszélgetéssel zárult.

Július 25-én autóbusszos kirándulást szerveztünk Németbányára, a Magyar Dinoszaurusz-kutató Expedíció által rendezett DinoExpo 2015-re. Filmvetítést és egy érdekes előadást volt módunk megnézni, meghallgatni az iharkúti dinoszaurusz kutatás legújabb eredményeiről. A hirtelen kitört vihar miatt a kutatási területet sajnos nem nézhettük meg. A kirándulás Farkasgyepűn közös vacsorával zárult.

A szeptember 4-5-ei bányásznap ünnepségekről a Bányászati Lapok 2015/5. számában beszámoltunk.

November 23-án nagy érdeklődés mellett hallgattuk meg dr. Varga József „Bauxitbányászok a foglalkozás-egészségügy fejlesztésében” című előadását, mely nagy ívűen tekintette át a szerző bauxitbányászatban elkezdett, de több vállalatra kiterjedő, nemzetközi szinten is egyedülálló, nagy tömegű munkahelyi mérésen alapuló fizio-ergonómiai kutatásait. A kutatások alapján értékelhetők mind a munkahelyi terhelésből, mind a környezeti tényezőkből származó fiziológiai hatások, de elemezhetők a dolgozók speciális egyéni tulajdonságai is.

A decemberi Borbála-napi ünnepségekről külön beszámolt készítettünk.

PT

A Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály 2015. évi tevékenysége

Alföldi Helyi Szervezet

Fontosabb rendezvényeken való részvétel, közreműködés:

- MTESZ Mérnökbal – Szolnok, január (6 fő).
- Bányászati-Kohászati-Földtani Konferencia – Erdély, március (4 fő).
- Szakmai nap: „Well Integrity and Abandonment” MOL-OMBKE közös szakmai nap – Szolnok, Hotel Garden, május (12 fő).
- Bányász-Kohász-Erdész Találkozó, OMBKE 105. Közgyűlés – Eger, május (15 fő).
- „Algó 50 éves” Szakmai nap és Szakestély – Szeged, június (8 fő).
- Bányásznap koszorúzás a szolnoki Olajos Emlékparkban, szeptember (8 fő)
- „Szalamander” – Selmezbánya, szeptember (6 fő).
- Tudomány Napja – Szolnok, november.
- Borbála-napi koszorúzás – Szeged, december.

Budapesti Helyi Szervezet

Helyi szervezetünk eredményesen működik együtt a Budapesti Olajosok Hagyományápoló Körével (BOK), közös rendezvények, szakmai napok/előadások szervezése formájában:

- Január 29.: Dr. Árpási Miklós: Lakitelek Népfőiskola geotermális mintaprojekt
- Február 26.: id. Ósz Árpád: Korszerű fűrésztchnológia – plazmafűrés
- Március 26.: Gellényi Zoltán: Új kihívások előtt a Földgázszállító Zrt.
- Május 28.: Mód Gábor: Szemelvények a MOL külföldi szelvények méréséből
- Szeptember 24.: Nagy Gábor: Egy földgázüzem építési tapasztalatai Kelet-Magyarországon
- Október 29.: Ónodi Tibor: Ami a klímaváltozásból műszaki fejjel is érthető
- November 26.: Komlós Ferenc: A nemzeti hőszivattyúipar megteremtése a jövő egyik lehetősége

Tagjaink az Egyesület, a Szakosztály, vagy más szakmai szervezetek által rendezett eseményeken aktívan (előadásokkal, szakestélyek szervezésével) részt vettek:

- Bányász-Kohász-Erdész Találkozó – Eger, május 29-30.
- Központi Bányásznap ünnepség és szakestély – Hajdúszoboszló, szeptember 3.
- Nemzeti Kőbányászati Emlékhely felavatása és szakestély – Dorog, szeptember 4.
- Szalamander – Selmezbánya, szeptember 10-11.
- 25 éves a Rotary Fűrási Zrt., jubileumi szakmai nap és szakestély – Nagykanizsa, október 2.
- 20 éves a SZOFT Jubileumi Szakestély – Hajdúszoboszló, október 9.
- 75 éves a lovaszi szénhidrogénmező, 35 éve termel a Sávolgy mező, jubileumi szakmai nap és szakestély – Zalakaros, november 13.
- Szent Borbála-napi ünnepség, Szent Borbála mise – Budapest, december 4.

Taglétszám jelenleg 71 fő. A központi tagnyilvántartás alapján többszöri egyeztetés után, tagdíjfizetési felszólítást küldtünk ki (e-mailen és postán) a nem fizető tagoknak.

Földgázszállítási Szakcsoport

A szakcsoport egyik fő célkitűzése: „kapcsolattartás és együttműködés a határon túl élő és tevékenykedő magyar bányászati és kohászati szakemberekkel, különös tekintettel a bányászati és kohászati emlékek és hagyományok ápolására”. 2015-ben taglétszámunk bővült, jelenleg 27 fő.

- Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Bányászati-Kohászati-Földtani Szakosztály meghívására 2015. március 26-28. között 15 fős csoportunk tett látogatást Erdélyben. (Megállók: Szentanna, a piski csata színhelye és az arborétum, Haró, Felsőcsertés, Nagygagy aranybányászat-történeti emlékei).
- Nagyváradi (Lorántffy Zsuzsanna, Szacsavay Imre és Czárán Gyula köztéri szobrainak felkeresése).
- A Mercedes-Benz Gyár kecskeméti üzemének látogatása 2015. április 27-én.
- Gyermeknap alkalmából az FGSZ által szervezett nyílt nap – május 29.
- Dani Zoltán tagtársunk a *Földgázszállításért* kitüntetés arany fokozatát vehette át – szeptember 12.
- A HAG vezetékhez kapcsolódó Mosonmagyaróvári Kompresszorállomás 15 éves jubileumi megemlékezése – október 16.
- Hetedik Torokgyőri Szakestély – Siófok, december.
- Évzáró ünnepség – Hajdúszoboszló, december.

Vízvárási Helyi Szervezet

Szakmai napjaink:

- Február 17.: Beszámoló a KFVSZ január 20-án megtartott évzáró-évnitó vezetőségi üléséről, *Mózes Endre*: „200 éve született Saxlehner András, a Hunyadi János keserűvíz felfedezője és első tulajdonosa” c. előadását hallhattuk
- Május 12.: *Csath Béla*: Hogyan keletkezett Zsigmondy Vilmos „Bányatana”, kik és mi ösztönözte ennek megírásában a szerzőt?
- Október 27.: *Tóth Béla*: Fúrt aknáknak ferdülése
- November 17.: *Mózes Endre*: 50 éves a „Vízutató”

Képviseltük helyi szervezetünket a május 29-30-án Egerben magtartott Bányász-Kohász-Erdész Találkozón, ill. az Egyesület 105. küldöttgyűlésén.

Aktív előadó tagjaink az év során több testvér-szervezetnél, valamint a helyi hagyományörző szervezeteknél is tartottak részt a vízkutatás témájában (pl. az Egbell-1. sz. kút 100 éves évfordulója) előadásokat.

Létszámunk 2015 végére 17 főre nőtt.

A helyi szervezetek vezetőinek beszámolója alapján (dé)

A Nagykanizsai Olajos Szeniorok Hagományápoló Körének évzárója

Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály Dunántúli Helyi Szervezete és a Nagykanizsai Olajos Szeniorok Hagományápoló Köre (NOK) 2015. december 29-én tartotta hagyományos évzáró pogácsa-partiját Nagykanizsán a MOL központ "B" épületében. A jó hangulatú összejövetelen *Ferencz Győző*, a NOK tagja, újságíró, a korábbi vállalati újság,

az Olajmunkás egykori főszerkesztője „*A zalai olajbányász senioriták és seniorok köszöntése ó év végén, az új év elején, 2015. december 29-én*” című, ez alkalomra írt bortalát. A kicsiny, de lelkes csapat jó hangulatú beszélgetéssel és koccintással búcsúztatta az évet.

(dé)

A budapesti hagyományörző olajosok évzárója (Budapest, 2015. december 10.)

A BOK és a KFVSZ budapesti tagjai évzáró ülésükön a szokásos elnöki köszöntőt követően rövid felállással, főhajtással emlékeztek az év során elhunyt tagokra: *Albert Ferencnére, dr. Árpási Miklósrá, dr. Csáki Dénesre, dr. Haáz Istvánnéra, Hoznek Istvánra és Sörfőző Mátyásra.*

Ezt követően *dr. Szabó György* elnök felkérésére – az alapítók közé tartozó, rendszeres és kedvelt előadó – *dr. Holoda Attila* adott tájékoztatást a hazai energiaellátás helyzetéről. Pár mondatban bemutatta az EU különböző hálózatait, melyek közül a gázinfrastruktúra a legsebezhetőbb. A tapasztalt hiányosságok, hibák kiküszöbölésére az EU-ban logikus javaslatok születtek, de az eltérő érdekek miatt ezek a tervek hibásak. Nem csak üzletelni kell egységesen, hanem egységet is kell(ene) mutatni. Ismertette az EU és hazánk illetékesei által kinyilvánított közös célt: *Fenntartható, biztonságos, megkülönböztetés nélküli és megfizethető energiaellátást biztosítani a fogyasztók számára.* Kiemelte, hogy nálunk többnyire csak látványos megoldások, illetve részeredmények születtek, és ha ezen időben nem változtatunk, még hátrányosabb helyzetbe kerülünk. Szerinte az Unió részéről nem a legjobb fejlesztési irány a nyugat-európai hálózat erősítése, gazdaságosabb lenne a mindössze 80 km-es hiányzó szakasz megépítése az Észak-Dél folyosó zárásához. A tervezések és tárgyalások során csak abban alakult ki egyezés, hogy 2035-ig nőni fog a földgáz-igény földrészünkön, de a lehetséges források bővítését a bürokraták hibás gondolkodásmódja akadályozza. Ha Európa lépést akar tartani a többi földrésszel, akkor a nem-hagyományos szénhidrogének kitermelésének a feltételeit – még a bonyolultabb földtani körülmények, és a sűrűbben lakott települések ellenére is – gazdaságossá, egységessé kell tennie. Az európai országokban még nincs harmonizált engedélyezési rendszer.

A gondokat őszintén feltáró és bemutató előadás után *dr. Szabó György* megköszönte a tájékoztatást, és poharát emelve kívánt a jelenlévőknek boldog, sikeres új esztendőt.

Ezután kisebb szakmai csoportokban elkezdődhetett a kötetlen tere-fere. Az otthonról hozott enni- és innivaló mellett az estébe nyúlt a jó hangulatú rendezvény.

(Papp Géza)

Magyarország legnagyobb naperőműve a Mátrában

A csaknem húszéves üzem után megtelt a Mátrai Erőmű Ózse völgyi zagytere, amit a hatósági előírás szerint rekultiválni kellett. A salakplató szolármezővé alakításának előkészítése 2013 elején kezdődött. A 30 hektáros, teljesen sík felület alkalmasnak bizonyult egy 15 MW-os naperőmű létesítésére. A kiírt közbeszerzést 2015 januárjában bírálták el, a naperőmű tervezését, kivitelezését a *Wire-Vill Kft.* (konzorcium-vezető) – *IBC Solar GmbH* – *Energobit S.A.* magyar-osztrák-román konzorcium nyerte el.

Az egy hónapos próbaüzemet követően 2015. október 15-én tartották az ünnepélyes átadót.

A közel 6,5 milliárd forintos beruházást a Mátrai Erőmű

Zrt. 50 %-ban saját erős finanszírozásból, 50 %-ban pedig fejlesztési adókedvezmény igénybevételével valósította meg. Összesen 72480 darab (egyenként 255 W névleges teljesítményű) polikristályos napelem-panel került elhelyezésre, amelyeket déli irányba tájolva, fix tartószerkezetre rögzítettek. A naperőmű által megtermelt éves villamos energia mennyiség az időjárástól függően körülbelül 22000 MWh körül prognosztizálható, háztartási léptékben mérve egy kisebb várost – mintegy négyezer háztartást – képes ellátni zöld villamos energiával.

A fejlesztéssel Közép-Európa legnagyobb kapcsolt szén- és megújuló energia erőműve jött létre.

Elektrotechnika 2015/11, Mérnök Újság 2015/12

Dr. Horn János